

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Gál Zoltán ügyvéd (8000 Székesfehérvár, Zichy liget 8.) által képviselt HUN MINING Érc- és Ásványfeldolgozó Befektetési Nyilvánosan Működő Részvénytársaság „felszámolás alatt” (1148 Budapest, Kerepesi út 78/F 1. em. 6.) felperesnek, a dr. Serfőző Henrik Olivér ügyvéd (1143 Budapest, Stefánia út 32. 1/2.) által képviselt Varga István (1153 Budapest, Bocskai u. 177.) I. rendű, dr. Fodor Béla (1126 Budapest, Kakukk u. 16.) IV. rendű, a személyesen eljáró dr. Weinzierl Tamás (1125 Budapest, Diana u. 9. fszt. 1.) V. rendű, a dr. Serfőző Henrik Olivér ügyvéd (1143 Budapest, Stefánia út 32. 1/2.) által képviselt Salem Gerorges Nehme (1225 Budapest, Nagytétényi út 251.) VI. rendű, Varga Imre Viktor (1071 Budapest, Dembinszky u. 45. fszt. 5.) VIII. rendű, Tóth László István (1041 Budapest, Deák F. u. 77.) IX. rendű, Sántha Béla (7400 Kaposvár, Zarányi u. 13.) X. rendű, Sáfár Iván Pál (2162 Órbottyán, Molnár Ferenc u. 102.) XI. rendű alperesek ellen, kártérítés megfizetése és közgyűlési határozat hatálytalanságának megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2019. augusztus 26. napján meghozott, 37.P.22.252/2017/59. számú ítélete ellen, a felperes részéről 60. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla a pert a VIII. rendű alperessel szemben megszünteti, és az elsőfokú bíróság ítéletének a felperes keresetét a VIII. rendű alperessel szemben elutasító rendelkezését hatályon kívül helyezi. Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I., IV., VI., VIII., IX., X. és XI. rendű alpereseknek mint egyetemleges jogosultaknak 1.370.000 (egymillió-háromszázhetvenezer) forint másodfokú perköltséget, továbbá térítsen meg az államnak külön felhívásra 2.500.000 (kétfmillió-ötszázezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az I., IV., VI., IX., X. és XI. rendű alperesek a 2012. március 1-től 2015. március 27-ig terjedő teljes időszakban, az V. rendű alperes pedig ezen időszak egy részében a felperes

igazgatótanácsának tagjai voltak, míg a VIII. rendű alperes ebben az időszakban a felperes vezérigazgató helyettese volt. A felperes közgyűlése 2013. október 25-én a 2012. üzleti évre, 2014. május 9-én pedig a 2013. üzleti évre vonatkozóan közgyűlési határozatban adott felmentvényt a felperes vezető tisztségviselőinek. A Fővárosi Törvényszék 2015. február 20. kezdőnappal elrendelte a felperes felszámolását. A Magyar Nemzeti Bank Piacellenőrzési és Felügyeleti Főosztálya (a továbbiakban: MNB) a 2012. március 1-jétől 2015. március 27-ig terjedő időszakra vonatkozóan vizsgálta a felperes tevékenységét, a vizsgálatról jelentést készített, majd – miután a felperes nem tett észrevételt a vizsgálati jelentésre – a H-PJ-III-B-26/2015. számú határozatával 84.660.000 forint bírság és 10.354 forint eljárás költség megfizetésére kötelezte a felperest. A felperes a határozat bírósági felülvizsgálata iránt nem indított pert. A határozat jogerőre emelkedése után az MNB 84.833.199 forint követelést jelentett be a felperes felszámolójánál.

- [2] A felperes a keresetében annak megállapítását kérte, hogy az I., IV., V., VI., VIII., IX., X. és XI. rendű alperesek részére a 2012. és 2013. évre megadott felmentvények hatálytalanok. Kérte azt is, hogy a bíróság kötelezze az I., IV., VI., VIII., IX., X. és XI. rendű alpereseket 76.710.354 forint, az I., IV., V., VI., VIII., IX., X. és XI. rendű alpereseket pedig 7.960.000 forint egyetemleges megfizetésére. Kérte továbbá, hogy a bíróság egyetemlegesen kötelezze az alpereseket a perrel felmerült költségei megfizetésére. A felmentvények hatálytalanságának megállapítása iránti keresetét arra alapította, hogy az I., IV., V., VI., VIII., IX., X. és XI. rendű alperesek mint a felperes vezető tisztségviselői elhallgatták a közgyűlés előtt azokat a tényeket és körülményeket, amelyek miatt az MNB bírságot szabott ki a felperessel szemben, és a közgyűlés e tények és körülmények ismerete nélkül adta meg nekik a felmentvényeket. Hivatkozott arra, hogy az I., IV., V., VI., VIII., IX., X. és XI. rendű alperesek a bírság kiszabására alapot adó magatartásaikkal kárt okoztak a felperesnek, amit közös károkozónak egyetemlegesen kötelesek megtéríteni. Keresete jogszabályi alapjaként a 2006. évi IV. törvény (Gt.) 30. § (2), (4) és (5) bekezdését, a 2013. évi V. törvény (új Ptk.) 3:24. § (1) bekezdését, és 6:142-143. §-ait, továbbá az 1959. évi IV. törvény (rég. Ptk.) 339. §-át jelölte meg.
- [3] Az I., IV., V., VI., VIII., IX., X. és XI. rendű alperesek ellenkérelme a kereset elutasítására és a felperes perköltségben marasztalására irányult. Hivatkoztak arra, hogy a 2012. és 2013. üzleti évre megkapták a felmentvényt a felperes közgyűlésétől, a felmentvények pedig kizárják a kártérítési felelősségük megállapítását. Álláspontjuk szerint a felperes a bírság kiszabásából eredő kárát maga okozta azzal, hogy az MNB jelentésére nem tett észrevételt, és nem indított pert a bírságot kiszabó határozat bírósági felülvizsgálata iránt annak ellenére, hogy az V. rendű alperes elkészítette a keresetlevél tervezetét, és azt elektronikusan megküldte és személyesen is átadta a felperes felszámolójának.
- [4] Az elsőfokú bíróság az ítéletével a keresetet elutasította, és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I., IV., VI., VIII., IX., X. és XI. rendű alpereseknek 3.479.940 forint, valamint az I. rendű alperesnek további 15.410 forint perköltséget, továbbá térítsen meg az államnak külön felhívásra 1.500.000 forint eljárási illetéket. Ítéletének indokolása szerint a felperes nem határozta meg alperesenként külön-külön az alperesek károkozó magatartásait és azok időpontját. Úgy foglalt állást, hogy a perbeli jogvitára a 2013. évi CLXXVII. törvény. (Ptké.) 9. § (2) bekezdése és 50. § (1) bekezdése alapján a Gt. rendelkezései az irányadók. Az volt az álláspontja, hogy a felmentvények hatálytalansága iránti kereseti kérelmet a felmentvényeket megadó közgyűlési határozatok hatálytalansága iránti igénynek kell tekinteni. Kifejtette, hogy külön törvényi rendelkezés hiányában az ilyen igényt a társasági határozatok bírósági felülvizsgálatára vonatkozó, a Gt. 45. § (1)-(3)

bekezdéseibe foglalt szabályok szerint kell elbírálni. Okfejtése szerint a társasági határozat bírósági felülvizsgálata iránti pert a társaság ellen kell megindítani, a felperes viszont saját maga ellen nem indíthat ilyen pert, a társaság vezető tisztségviselői ellen pedig nem indítható ilyen per. Erre figyelemmel a felperes keresetösségi jogának hiánya miatt utasította el a felmentvények hatálytalanságának megállapítása iránti keresetet. Utalt arra, hogy a felperes egyébként is elmulasztotta a perindításra megszabott 90 napos jogvesztő határidőt. A kártérítés iránti kereset teljesítésére azért nem látott lehetőséget, mert a – hatálytalanságuk megállapítása iránti kereset eredménytelenségére tekintettel – hatályos felmentvények a Gt. 30. § (5) bekezdése értelmében kizárják az I., IV., V., VI., VIII., IX., X. és XI. rendű alperesek kártérítési felelősségének megállapítását. Álláspontja szerint a perben nem vizsgálható és nem tehető vitássá a bírságot kiszabó határozat tartalma és annak megállapításai, de a kártérítési kereset okán vizsgálnia kellett a peres felek határozathozatal előtti magatartását. Kifejtette, hogy a felperes felszámolója nem az 1991. évi XLIX. törvény (Csődtv.) 54. § (1) bekezdésében és a régi Ptk. 4. § (1) és (4) bekezdésében foglaltaknak megfelelően járt el akkor, amikor nem indított pert a bírságot kiszabó határozat bírósági felülvizsgálata iránt a kiszabott bírság összegének csökkentése érdekében. Kiemelte, hogy a felszámoló a bírságot kiszabó határozat tartalmának fenntartás nélküli elfogadásával ellehetetlenítette azt, hogy az alperesek megfelelő időben és módon vitássá tehesék a vizsgálati jelentés és a határozat tartalmát. Álláspontja szerint a felperesnek az az állítása, hogy nem álltak fenn az eredményes perindítás feltételei, és a határozatnak nem voltak érdemben támadható, megalapozatlan rendelkezései, csak feltételezés, de nem bizonyított tény. Az volt az álláspontja, hogy az alperesek a lehetőségeikhez képest mindent megtettek a kár bekövetkezésének megelőzése érdekében, a felperes viszont azzal, hogy nem adott teret az alperesek törekvéseinek, megsértette a régi Ptk. 340. § (1) bekezdésében előírt kárelhárítási és kárenyhítési kötelezettségét. Mindebből azt a következtetést vonta le, hogy a kizárólag az ő terhére értékelhető mulasztások miatt a felperes maga köteles viselni a bírság kiszabásából származó teljes kárát. A további bizonyítást – bizonyításra szoruló tény hiányában – mint szükségtelent mellőzte.

- [5] Az ítélet ellen, elsődlegesen annak megváltoztatása, keresetének teljesítése, valamint az I., IV., V., VI., VIII., IX., X. és XI. rendű alperesek első- és másodfokú perköltségben marasztalása, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezése iránt a felperes terjesztett elő fellebbezést. Az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének esetére indítványozta, hogy a másodfokú bíróság rendelje el, hogy a megismételt tárgyalást az elsőfokú bíróság másik tanácsa folytassa le. Panasszal élt az első fokon eljáró bíróság kizárása iránti kérelmének elutasítása ellen, arra hivatkozással, hogy tartalmát nem ismeri, mert az a felperes részére kézbesítésre nem került. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást hiányosan, ellentmondásosan és iratellenesen állapította meg, jogi következtetései valamennyi, a perben felmerült jogkérdés tekintetében tévesek, egyes kérelmekről pedig nem döntött. Sétélmezte, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában hiányosan ismertetette az MNB vizsgálat tárgyát, mellőzte a bírságot kiszabó határozat részletes ismertetését, és nem tért ki arra, hogy az I., IV., V., VI., VIII., IX., X. és XI. rendű alperesek tudtak a vizsgálatról, ahhoz az iratok jelentős részét ők maguk szolgáltatták, illetve ők mulasztották el a további szükséges iratok átadását, a vizsgálati jelentés kézbesítése után pedig elmulasztották a Csődtv. 31. §-ában előírt kötelezettségeik teljesítését. Rámutatott, hogy az alperesek az elsőfokú eljárásban nem tudtak bizonyítékot felhozni a felperes követelésének jogalapját alátámasztó határozattal szemben. Kifogásolta, hogy az elsőfokú ítélet indokolása nem tér ki az I. rendű alperesnek arra a levelére, amelyben elismerte a mulasztásos jogsértéseket. Kiemelte, hogy részben ez volt az oka annak, hogy nem nyújtott be a határozat bírósági felülvizsgálata iránti keresetet, egyébként a megállapított jogsértésekkel szemben egyik alperes sem lépett fel, és nem

tiltakozott. Hangsúlyozta, hogy a bírságot kiszabó határozatban megállapított jogsértésekről és azok következményeiről a felmentvényeket megadó közgyűlések tagjainak nem volt tudomása. Vitatta az elsőfokú bíróság azon következtetésének helyességét, hogy az alperesek a lehetőségeikhez képest mindent megtettek a kár bekövetkezésének megelőzése érdekében, a felperes pedig megsértette a kárelhárítási és kárenyhítési kötelezettségét, emiatt maga köteles viselni a bírság kiszabásából származó kárát, és kérte az elsőfokú ítélet indokolásából mellőzni az erre vonatkozó részt. Előadta, hogy a 2016. december 5-én kelt beadványában részletesen megjelölte, hogy melyik alperes mikor és mely magatartásával követett el a bírság kiszabására alapuló jogsértést. Kifejtette, hogy az MNB határozata a 2014. üzleti évben elkövetett jogsértések miatt is szabott ki bírságot, erre az évre viszont az alperesek nem rendelkeztek felmentvénnyel, ezért a 2014. üzleti évben elkövetett jogsértések miatt kiszabott bírságok tekintetében a 2012. és 2013. évre vonatkozó felmentvények nem zárják ki az alperesek kártérítési felelősségét. Erre figyelemmel nem lett volna mellőzhető a 2014. évi jogsértések miatt a felperest ért kár és az alperesek felelősségének értékelése. Felhívta a figyelmet arra, hogy keresetében nem csak a felmentvények hatálytalanságának, hanem azok érvénytelenségének megállapítását is kérte. Kérte a tényállás megfelelő kiegészítését. Álláspontja szerint a felmentvények hatálytalansága iránti kereseti kérelmét nem a társasági határozatok bírósági felülvizsgálatára vonatkozó szabályok szerint kell elbírálni, mert a két jogintézménynek más a célja, és egyébként sem állnak semmiféle kapcsolatban egymással. Érvelése szerint a felmentvény hatálytalansága megállapításának célja a vezető tisztségviselők kártérítési felelősségének utólagos megteremtése, a társasági határozatok bírósági felülvizsgálata azt célozza, hogy a jogszabályba vagy társasági szerződésbe ütköző határozatokhoz ne fűződhessen joghatás. Előadta, hogy a vezető tisztségviselők által okozott károk rendszerint a felmentvény megadása után merülnek fel, ezért a társaság tagjai csak utólag szereznek tudomást a felmentvény esetleges hatálytalanságát kiváltó körülményekről, és kerülnek abba a helyzetbe, hogy érvényesíteni tudják a társaság követelését. Okfejtése szerint a felmentvény hatálytalansága iránti per felperese a társaság lehet, mert a társaságnak áll érdekében a hatálytalanság megállapítása, alperesei pedig a felmentvényben részesült vezető tisztségviselők lehetnek, míg a társasági határozat bírósági felülvizsgálata iránti per a társaság tagjai, vezető tisztségviselői és felügyelőbizottságának tagjai indíthatnak, és ennek a pernek az alperese kizárólag a társaság lehet. Kifejtette, hogy a Gt. szabályai különösek a Ptk. szabályaihoz képest, ezért a Gt. szabályai elsőbbséget élveznek a Ptk. szabályainak alkalmazásával szemben. Mindezek miatt a felmentvény hatálytalanságának megállapítása iránti perre nem vonatkozik a 90 napos jogvesztő perindítási határidő, és ilyen per ilyen igény érvényesítésére nem a társaság tagjai, vezető tisztségviselői és felügyelő bizottságának tagjai jogosultak, hanem a társaság. Sétrelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem foglalt állást a felmentvények érvénytelenségének megállapítása iránti kereseti kérelméről. Az volt az álláspontja, hogy a kárelhárítási és kárenyhítési kötelezettsége nem terjedt ki a bírságot kiszabó határozat bírósági felülvizsgálata iránti per megindítására. Ezzel kapcsolatban hivatkozott arra, hogy a felszámoló önállóan, saját belátása szerint dönthetett a perindításról vagy annak mellőzéséről, az alperesek által rendelkezésre bocsátott iratok alapján azonban úgy ítélte meg, hogy nem állnak fenn az eredményes perindítás feltételei, a határozat helytállóságával szemben egyetlen bizonyíték sem merült fel. Érvelése szerint a kárelhárítási és kárenyhítési kötelezettség elmulasztása egyébként is legfeljebb kármegosztásra adhat alapot, de az alperesek felelősség alóli teljes mentesítésére nem, és a kármegosztás alkalmazásához fel kellett volna tárni a felperest ért kár mértékét. Vitatta, hogy felszámolója megszegte volna a Csódtv. 54. § (1) bekezdésében és a régi Ptk. 4. § (1) és (4) bekezdésében foglaltakat.

[6] A felperes a másfokú eljárásban az V. rendű alperessel szemben elállt a keresetétől. Az V.

rendű alperes hozzájárult az elálláshoz, ezért a Fővárosi Ítéltábla a 6.Pf.20.898/2019/4-I. számú végzésével megszüntette a pert az V. rendű alperessel szemben.

- [7] Az I., IV., VI., VIII., IX., X. és XI. rendű alperesek a fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltségben marasztalását indítványozták. Előadták, hogy a VIII. rendű alperes nem volt a felperes vezető tisztségviselője, mert nem volt tagja az igazgatóságnak, hanem alkalmazotti jogviszonyban látta el a vezérigazgató-helyettesi feladatokat. Hangsúlyozták, hogy az MNB bíróságot kiszabó határozatának bírósági felülvizsgálata iránt nekik nem volt lehetőségük pert indítani, a felperes felszámolója pedig nem tartotta indokoltnak ilyen per megindítását.
- [8] Az elsőfokú bíróság ítéletének nem volt fellebbezés hiányában első fokon jogerőre emelkedett rendelkezése, ezért a Fővárosi Ítéltábla teljes terjedelemben bírálta felül az elsőfokú ítéletet [Pp. 228. § (4) bekezdés].
- [9] A felperes fellebbezése alaptalan.
- [10] Az ítéltábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást azzal egészíti ki, hogy a VIII. rendű alperes mint munkavállaló 2012. január 31-én munkaszerződést kötött a felperessel mint munkáltatóval vezérigazgató-helyettes munkakör betöltésére. Mivel a VIII. rendű alperes munkaviszonyban állt a felperessel, a felperesnek a VIII. rendű alperessel szemben támasztott kártérítés iránti követelése a Munka Törvénykönyvről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 285. § (1) bekezdése alapján munkajogi igénynek, az igény érvényesítése iránt indított per pedig a Pp. 349. § (1) bekezdés a) pontja értelmében munkaviszonyból származó pernek minősül, amely a Pp. 22. § (2) bekezdése alapján munkaügyi bíróság hatáskörébe tartozik. Tekintettel arra, hogy a felperes által a VIII. rendű alperessel szemben előterjesztett követelés érvényesítése nem az elsőfokú bíróság, hanem munkaügyi bíróság hatáskörébe tartozik, a keresetlevelet a Pp. 130. § (1) bekezdés b) pontja alapján idézés kibocsátása nélkül el kellett volna utasítani, illetve a pert a VIII. rendű alperessel szemben a Pp. 157. § a) pontja és 158. § (1) bekezdése alapján hivatalból meg kellett volna szüntetni. Az elsőfokú bíróság ezt elmulasztotta, ezért a Fővárosi Ítéltábla a pert megszüntette és az elsőfokú ítéletnek a keresetet a VIII. rendű alperessel szemben elutasító rendelkezését a Pp. 251. § (1) bekezdése alapján hatályon kívül kellett helyezni.
- [11] A felperes eljárási szabálysértésként hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság a felmentvények hatálytalanságának megállapítása iránti kereseti kérelme mellett a felmentvények érvénytelensége körében hivatkozásait nem bírálta el, ezzel kapcsolatban vizsgálatot nem végzett, állást nem foglalt. A Fővárosi Ítéltábla a felperes álláspontjával nem értett egyet, mert a Pp. 215. §-ára figyelemmel az elsőfokú bíróságnak a felperes által előterjesztett kereseti kérelmekről kellett döntenie, a felperes pedig a felmentvények érvénytelenségének megállapítása iránti kereseti kérelmet nem terjesztett elő, még saját fellebbezése szerint is csak hivatkozott a felmentvényekkel kapcsolatos formai aggályaira. A szövegszerű hivatkozás pedig nem azonos a kereseti petitum előterjesztésével, ezért az elsőfokú bíróság nem sértett eljárási szabályt azzal, hogy a felmentvények érvénytelensége kapcsán döntést nem hozott. Megjegyzi az ítéltábla, hogy amennyiben a felperesnek lett volna a felmentvények érvénytelenségének megállapítása iránti kereseti kérelme, azt a Gt. 45. § (1)-(3) bekezdése alapján aktív perbeli legitimáció hiánya okán el kellett volna utasítani. Jelen perben nem minősül eljárási szabálysértésnek az, hogy az elsőfokon eljáró bíró ellen bejelentett elfogultsági kifogás tárgyában hozott 19.Pk.21.795/2019/2. számú végzést nem kézbesítették a felperes részére. A Pp. 18. § (4) bekezdése szerint a kizárás megtagadása miatt

panasz a jelen perben benyújtott fellebbezésben előterjeszhető, de a felperes a kizárást megtagadó határozat ismeretének hiányában annak megalapozatlanságára vonatkozó előadást nem tett. Itt utal az ítélet tábla arra, hogy a bíróval szembeni minősítési eljárás kezdeményezésére a 2011. évi CLXII. törvény 69-70 §-aira figyelemmel a másodfokú tanácsnak nincs jogszabályi lehetősége. Az ítélet tábla más olyan lényeges eljárási szabálysértést az elsőfokú eljárásban nem észlelt, amely az elsőfokú ítélet teljes hatályon kívül helyezését indokolta volna.

- [12] A perbeli jogvita érdemben elbírálnak volt a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján, a tényállás kiegészítésére és további bizonyítás lefolytatására nem volt szükség, ezért az ítélet tábla a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján sem találta indokoltnak az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését.
- [13] Az elsőfokú bíróság egyebekben a tényállást helyesen állapította meg, érdemi döntésével az ítélet tábla egyetértett, de az elsőfokú ítéletben kifejtett jogi indokoltól eltérő okokból.
- [14] A felperes a keresetében kártérítés megfizetésére kérte kötelezni az alpereseket. Az alperesek részére a Gt. 30. § (5) bekezdése alapján megadott felmentvények hatálytalanságára annak érdekében hivatkozott, hogy a felmentvények ne akadályozzák az alperesek kártérítési felelősségének megállapítását és az alperesek kártérítésre kötelezését.
- [15] A kártérítési jogviszonyt és a kártérítési kötelezettséget mind a régi Ptk. 339. § (1) bekezdése, mind az új Ptk. 6:519. §-a alapján a kár bekövetkezése keletkezteti. Ezeknek a törvényi rendelkezéseknek az alapján kártérítési felelősség megállapítására és a kárért felelős személy kártérítésre kötelezésére csak akkor van lehetőség, ha a kár már bekövetkezett. A Gt. 30. § (2) bekezdése a gazdasági társaságok vezető tisztségviselőivel szemben az általánosnál szigorúbb felelősségi szabályokat határoz meg, de a vezető tisztségviselők kártérítési felelősségének is elengedhetetlen feltétele a kár bekövetkezése. Kárnak a régi Ptk. 335. § (4) bekezdése és az új Ptk. 6:522. § (2) bekezdés a), b) és c) pontja alapján egyaránt a károsult vagyonában beállott értékcsökkenés, az elmaradt vagyoni előny és a károsultat ért hátrányok kiküszöböléséhez szükséges költség minősül. Az, hogy az MNB bíróságot szabott ki a felperessel szemben, és eljárási költség megfizetésére kötelezte a felperest, önmagában még nem okozott kárt a felperesnek, mert e körülmények folytán még nem csökkent a felperes vagyona, a felperes nem esett el vagyoni előnytől, és nem merült fel költsége sem. A felperes vagyonában akkor állt volna be értékcsökkenés, és ilyen módon a felperesnek akkor keletkezett volna kára, ha megfizette volna a bíróságot és az eljárási költséget, vagy azt behajtották volna tőle. Erre azonban a felperes saját előadása szerint sem került még sor. A kárt nem lehet bekövetkezettnek tekinteni arra a körülményre tekintettel, hogy a jogerős határozattal megállapított bíróság és eljárási költség bizonyosan kiegyenlítésre kerül majd a felszámolási eljárásban. A bíróság és az eljárási költség jogerős határozattal történt megállapítása ugyanis károsodás veszélyével fenyegeti a felperest, a kárveszéllyel fenyegető helyzet viszont – kár tényleges bekövetkezése nélkül – nem alapoz meg kártérítési felelősséget és nem keletkeztet kártérítési kötelezettséget. Mivel a felperesnek az MNB határozatával okozati összefüggésben még nem következett be kára, nem állapítható meg egyik alperes kártérítési felelőssége sem, és egyik alperes sem kötelezhető kártérítés megfizetésére.
- [16] Abban az esetben, ha a felperes minden tartozása – a bíróság és az eljárási költség is – kiegyenlítésre kerül a felszámolási eljárásban, és a felperes tovább folytatja a működését, a felperes maga érvényesíthet kártérítési igényt az alperesekkel szemben. Ha a felperes felszámolás folytán jogutód nélkül megszűnik, akkor a Gt. 30. § (6) bekezdése, illetve az új

Ptk. 3:117. § (3) bekezdése alapján a vezető tisztségviselőkkal szembeni kártérítési igényt – a jogerős cégbírósi törléstől számított egyéves jogvesztő határidőn belül – a társaság cégbírósi törlésének időpontjában tagsági jogviszonyban álló tagok (részvényesek) érvényesíthetik. A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény 33/A. § (1) bekezdése lehetőséget ad arra, hogy a felszámoló a felszámolási eljárás alatt keresettel kérje a bíróságtól annak megállapítását, hogy azok, akik a gazdálkodó szervezet vezetői voltak a felszámolás kezdő időpontját megelőző három évben, a fizetéseketelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően a vezetői feladataikat nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látták el, és ezzel okozati összefüggésben a gazdálkodó szervezet vagyona csökkent, vagy a hitelezők követeléseinek teljes mértékben történő kielégítése más okból meghiúsulhat. Ha a bíróság helyt ad a megállapítási keresetnek, akkor a felperesnek azok a hitelezői, akiknek a követelése nem került kielégítésre a felszámolási eljárásban, az új Ptk. 3:118. §-ába foglaltak szerint érvényesíthetnek kártérítési igényt a volt vezető tisztségviselőkkal szemben.

- [17] Figyelemmel arra, hogy kár bekövetkezésének hiányában az alperesek kártérítési felelőssége akkor sem lenne megállapítható, ha a felmentvények hatálytalanok lennének, a felperes jogainak megóvásához nem szükséges a felmentvények hatálytalanságának megállapítása. Ezért nem áll fenn a megállapítási kereset előterjesztésének a Pp. 123. §-ában megszabott egyik feltétele, és emiatt nem teljesíthető a felperes felmentvények hatálytalanságának megállapítása iránti kereseti kérelme.
- [18] Ha a gazdasági társaság legfőbb szervének a felmentvényt megadó határozata jogszabály rendelkezésébe vagy a társasági szerződésbe ütközik, akkor a társaság tagjai, vezető tisztségviselői és felügyelő bizottságának tagjai kérhetik bíróságtól a határozat felülvizsgálatát és hatályon kívül helyezését, a társasági határozatok bírósági felülvizsgálatára vonatkozó szabályok szerint. A felperes a fellebbezésében megalapozottan hivatkozott arra, hogy ettől különbözik a felmentvény hatálytalanságának megállapítása. A társasági határozatok bírósági felülvizsgálatának az a rendeltetése, hogy biztosítsa a társaság működésének törvényességét, ezáltal védje a társaság tagjainak jogait és törvényes érdekeit a társaság szerveivel szemben. A felmentvény hatálytalansága megállapításának viszont ettől eltérően az a rendeltetése, hogy a társaság a felmentvény megadása ellenére is érvényesíthessen kártérítés iránti követelést a vezető tisztségviselővel szemben, ha a felmentvény megadásának alapjául szolgáló információk hiányosak vagy valótlanok voltak. Ilyen eset, ha a vezető tisztségviselők által okozott, és már a felmentvény megadása előtt bekövetkezett kárról a társaság legfőbb szervének nincs tudomása a felmentvény megadásakor, vagy ha vezető tisztségviselők felmentvény megadása előtt tanúsított magatartásával okozati összefüggésben csak a felmentvény megadása után következik be kár. A felmentvény hatálytalanságának megállapítására nem a társasági határozatok bírósági felülvizsgálatára vonatkozó szabályok az irányadók, ebben az elsőfokú bíróság jogi álláspontja téves. A felmentvény hatálytalanságának megállapítását a társaság kérheti a társaságnak kárt okozó vezető tisztségviselővel szemben, az igény érvényesítésének időbeli korlátjára pedig – perindítási határidőt vagy jogvesztő határidőt előíró jogszabályi rendelkezés hiányában – az elévülés szabályait kell alkalmazni.
- [19] Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a pert a VIII. rendű alperessel szemben a Pp. 157. § a) pontja alapján megszüntette, az elsőfokú bíróság ítéletének a keresetet a VIII. rendű alperessel szemben elutasító rendelkezését a Pp. 251. § (1) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, egyéb rendelkezéseit pedig a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[20] A Fővárosi Ítéltábla az eredménytelenül fellebbező felperest a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte másodfokú perköltség, az 1990. évi XCIII. törvény 74. § (3) bekezdése és a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján pedig a felperes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt fellebbezési illeték megfizetésére.

Budapest, 2020. június 25.

Világhyné dr. Böcskei Terézia s.k.
a tanács elnöke

dr. Lente Sándor s.k.
előadó bíró

dr. Csóka István s.k.
bíró